

"การบริหารการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลกะหรอ อำเภอนบพิตำ จังหวัด นครศรีธรรมราช"¹

"Taxation Administration of Karhaw Sub-District, Nopphitam District, Nakhonsithammarat Province"

นายศิริเศรษฐ์ รัตนวงศ์²
ผศ.ดร.มุฮัมหมัดอิลยาส หญ้าปรัง³

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลกะหรอ อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย1) เพื่อศึกษาการบริหารการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลกะหรอ อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช2) เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลกะหรอ อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาแบบงานวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) และวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร โดยใช้วิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วมและการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-dept interview) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นบุคลากรที่ปฏิบัติงานอยู่องค์การบริหารส่วนตำบลกะหรอ จำนวนทั้งหมด 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างโดยใช้คำถามลักษณะปลายเปิด ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลกะหรอมีอยู่พอสมควร อีกทั้งยังพบผู้หลีกเลี่ยงภาษีบางส่วน โดยมีสาเหตุเนื่องจากมีความต้องการชำระภาษีในอัตราที่ต่ำกว่ารายได้ที่แท้จริงซึ่งสร้างความเหลื่อมล้ำให้กับประชาชนผู้มีรายได้น้อยอย่างชัดเจน จากปัญหาข้างต้นหน่วยงานจึงมีแนวทางในการจัดโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษี เพื่อให้ผู้ที่ชำระภาษีที่ตรงเวลาได้รับนโยบายที่เป็นแรงจูงใจในการเสียภาษีมากขึ้นในส่วนของการรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลกะหรอนั้น ประกอบด้วยภาษีที่ดิน ภาษีป้าย ภาษีโรงเรือน และอื่น ๆ โดยมีการบริหารจัดการที่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่ และยังมีการจัดทำแผนที่ภาษี สำหรับใช้ในการจัดเก็บภาษีของหน่วยงาน โดยสภาพเศรษฐกิจของประเทศเป็นปัจจัยต่อการบริหารจัดการเก็บภาษีให้มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้การจัดเก็บภาษีให้เต็มเม็ดเต็มหน่วยนั้นจะต้องมีการประชาสัมพันธ์และการลงพื้นที่เพื่อรับทราบปัญหาของประชาชนและนำไปแก้ไข้ปัญหาได้ตรงจุด

1.บทความเรียงจากการศึกษาอิสระ เรื่อง"การบริหารการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลกะหรอ อำเภอนบพิตำจังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งได้ผ่านการสอบเรียบร้อยแล้วโดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ ผศ.ดร.มุฮัมหมัดอิลยาส หญ้าปรัง

2.นักศึกษาปริญญาโทหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสหวิทยาการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

3.อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาอิสระ

คำสำคัญ : ภาษี ภาษีท้องถิ่น การบริหารการจัดเก็บภาษี

บทนำ

ในปัจจุบันประเทศไทยก้าวเข้าสู่สังคมฐานเศรษฐกิจความรู้ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนานวัตกรรมในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะการให้ความสำคัญกับการจัดเก็บภาษีจากประชาชนเนื่องจาก เป็นรายได้ให้กับรัฐบาลในการบริหารจัดการ ซึ่งภาษีเป็นสิ่งที่รัฐบาลบังคับจัดเก็บจากประชาชน เพื่อนำมาใช้ในการบริหารและการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าทั้งทางเศรษฐกิจ การศึกษา สาธารณสุข การคมนาคม การประชาสัมพันธ์ การป้องกันประเทศและรักษาความสงบภายในประเทศ สาธารณูปโภค สาธารณูปการ จะเห็นได้ว่าภาษี (taxation) ซึ่งมีการเรียกเก็บจากประชาชนนั้น เป็นเครื่องมือทางการคลังที่สำคัญในการบริหารประเทศและเพื่อให้รัฐบาลสามารถดำเนินการตามหน้าที่ที่มีต่อประชาชนในการดูแลชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ดังนั้นภาษีจึงมีความสำคัญต่อการบริหารงานในประเทศไทยเป็นอย่างมากในการจัดกิจกรรมในด้านต่าง ๆ ให้กับประชาชน โดยเฉพาะภาษีที่จัดเก็บจากท้องถิ่นมีความสำคัญต่อการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างมาก เพื่อนำมาใช้ในการจัดบริการสาธารณะ (public services) โดยรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มาจาก 1) รายได้ที่ท้องถิ่นจัดเก็บเองได้แก่ ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้ายและ อากรฆ่าสัตว์ 2) ภาษีที่รัฐบาลจัดเก็บไปแล้วแบ่งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้แก่ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีสุรา ภาษี สรรพสามิต ภาษียรถยนต์และล้อเลื่อน 3) เงินอุดหนุน ได้แก่ เงินอุดหนุนทั่วไปและเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ 4) ค่าธรรมเนียม ค่าปรับและใบอนุญาต โดยรัฐบาลให้ความสำคัญกับการหารายได้ที่ท้องถิ่นจัดหาเองเพื่อส่งเสริมให้หน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถพึ่งตนเองทางการคลังได้ และหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีความเป็นอิสระทางด้านการคลัง ในด้านการจัดเก็บภาษี ในด้านการบริหารจัดการ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ผู้วิจัยพบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีโครงสร้างการบริหารที่มีความเป็นอิสระในการปกครองตัวเองเนื่องจากโครงสร้างในการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน มีความสามารถทั้งการหารายได้และการใช้จ่ายงบประมาณของตนเองโดยให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารและพัฒนาตนเอง แต่สภาพความเป็นจริงในปัจจุบันนั้นปรากฏว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ยังมีปัญหาในด้านไม่สามารถพึ่งพาตัวเองได้และการด้อยความสามารถในการบริหารจัดการ รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีสาเหตุได้หลายสาเหตุ เช่น ปัญหาด้านผู้เสียภาษีเอง พนักงานผู้จัดเก็บภาษี รวมทั้งโครงสร้างรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นให้อำนาจหน้าที่กับท้องถิ่นในการจัดเก็บภาษีได้เพียงบางส่วน จึงส่งผลทำให้ท้องถิ่นมีรายได้จำนวนน้อยในการบริหารจัดการ เนื่องจากท้องถิ่นยังไม่สามารถจัดเก็บภาษีได้อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย

นอกจากนั้นหน่วยงานส่วนท้องถิ่นยังมีปัญหาในการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนับว่าเป็น อุปสรรคที่สำคัญต่อการพัฒนาท้องถิ่นและการพัฒนาประเทศ เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนใหญ่มีปัญหาในการจัดเก็บรายได้ไม่เพียงพอต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่

รวดเร็ว ส่งผลให้ ท้องถิ่นเติบโตมากขึ้น ประชาชนในท้องถิ่นมีความต้องการด้านสาธารณสุขบุคคลและด้านการบริการ สาธารณะต่าง ๆ ที่เพิ่มขึ้นตามลำดับของส่วนท้องถิ่นนั้น เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของ ประชาชน เราจะพบว่าปัญหาในการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ดังนี้ ประการแรกคือ ประชาชนผู้เสียภาษีขาดความรู้ในด้านการจัดเก็บภาษี ประการที่สองคือ ประสิทธิภาพของพนักงาน จัดเก็บภาษี และประการที่สามคือ โครงสร้างรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงส่งผลให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้น้อยกว่าความเป็นจริง และไม่สนองตอบต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างทั่วถึง

ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลกะหรอ อำเภอหนองพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งมีรายได้จากการจัดเก็บภาษีอากร ได้แก่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีป้ายและรายได้เบ็ดเตล็ดอื่น ๆ แต่ก็ยังประสบปัญหาต่าง ๆ เช่น ปัญหาประชาชนผู้เสียภาษีขาด ความรู้ ความเข้าใจ ในกระบวนการการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลกะหรอ อำเภอหนองพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช มีรายได้ในการจัดเก็บภาษีจากประชาชน พบว่ารายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลกะหรอ อำเภอหนองพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราชมีรายได้รวม 46,531,229.33 บาท โดยมีรายได้มาจากเงินอุดหนุนที่รัฐบาลให้ระบุโดยวัตถุประสงค์ 655,554.50 บาท รายได้ที่องค์การบริหารส่วนตำบลสามารถจัดเก็บได้นั้น ได้แก่ ในส่วนที่เป็นภาษีอากร เช่น ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้ายและ อากรฆ่าสัตว์ 390,240.60 บาท และในส่วนที่มีใช้ภาษีอากร ได้แก่ ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ ใบอนุญาตที่เรียกเก็บจากบุคคลต่าง ๆ เช่น การขายสุรา การควบคุมอาคาร การเก็บและขนขยะมูลฝอย การเก็บและขนอุจจาระและสิ่งปฏิกูล 36,522.50 บาท รายได้จากทรัพย์สิน ค่าเช่าที่ดิน อาคารสถานที่ สิ่งก่อสร้างอันเป็นทรัพย์สิน 154,270.23 บาท เป็นต้น

จะเห็นได้ว่ารายได้ที่ได้จากการจัดเก็บภาษีนั้นมีความไม่แน่นอนในแต่ละปีจะมีรายได้จากภาษีที่ไม่สม่ำเสมอ ทำให้ไม่เพียงพอในการบริหารจัดการในด้านต่าง ๆ โดยอาจมีปัญหาในการจัดเก็บภาษีบางประการที่ทำให้รายได้จากการจัดเก็บภาษีไม่เพียงพอในการดำเนินงานเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน เช่น การเก็บภาษีที่น้อยเกินไปและประชาชนไม่มาชำระภาษีตามเวลาที่กำหนด เจ้าหน้าที่จัดเก็บภาษีของรัฐขาดการประชาสัมพันธ์ทางสื่อต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนมาชำระภาษีตามหน้าที่ของพลเมืองดี ปัญหาขาดแคลนเจ้าหน้าที่ของรัฐออกไปบริการเก็บภาษีถึงบ้านประชาชน ปัญหาความรวดเร็วในการให้บริการ กรณีเมื่อมีผู้มาชำระภาษีในปริมาณมากในคราวเดียวกัน ปัญหาเจ้าหน้าที่ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ กฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากร

ปัญหาเจ้าหน้าที่ยังขาดประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีให้ครบตามทะเบียนคุมผู้ชำระภาษี ประชาชนผู้เสียภาษีขาดจิตสำนึกในการเสียภาษี เป็นต้น

ภาระภาษีในท้องถิ่นนั้นได้สะท้อนให้เห็นถึง การใช้ความพยายามในการจัดเก็บภาษีเพื่อนำไปใช้ในการจัดบริการมากน้อยเท่าใด ค่าดัชนีที่สูงจึงสะท้อนถึงความพยายามในการจัดเก็บภาษีท้องถิ่นและโอกาสในการเพิ่มรายได้เพื่อการจัดบริการให้แก่ประชาชนได้มากขึ้น

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลกะหรอ อำเภอหนองพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อเป็นการหาแนวทางในการเสนอแนะ การบริหารจัดการเก็บภาษีอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถจัดเก็บได้อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาในการจัดเก็บภาษีให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลกะหรอ อำเภอหนองพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารจัดการเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลกะหรอ อำเภอหนองพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลกะหรอ อำเภอหนองพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตเนื้อหาตามข้อกำหนดประเด็นที่ศึกษาเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

- 1.1 ศึกษาการบริหารการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลกะหรอ อำเภอหนองพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช
- 1.2 ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลกะหรอ อำเภอหนองพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช

2. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ เป็นบุคลากรที่ปฏิบัติงานอยู่องค์การบริหารส่วนตำบลกะหรอ อำเภอหนองพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวนทั้งหมด 30 คน ในการสัมภาษณ์เชิงลึก

นอกจากนี้ยังมีการจัดสนทนากลุ่ม (focus group discussion) จำนวนทั้งหมด 8-10 คน กับผู้นำชุมชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลกะหรอ อำเภอหนองพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช

3. ขอบเขตด้านสถานที่

องค์การบริหารส่วนตำบลกะหรอ อำเภอหนองพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช

นิยามศัพท์

การบริหาร หมายถึง กระบวนการของการวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการ และการควบคุมกำลังความพยายามของสมาชิกขององค์การ และใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าในการบริหารจัดการ เพื่อความสำเร็จในเป้าหมายขององค์การที่กำหนดไว้

การบริหารการจัดเก็บภาษี หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการเก็บภาษีโดยเลือกใช้เครื่องมือที่เหมาะสมกับคุณลักษณะของผู้เสียภาษี เช่น ข้อมูลในแฟ้มบันทึกข้อมูลของภาษีแต่ละประเภทและทรัพยากรที่มีอยู่ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เสียภาษี ปฏิบัติหน้าที่ทางภาษีให้ถูกต้องและป้องกันการไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ทางภาษี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงการบริหารจัดการเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลกะหรอ อำเภอ นบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. ทำให้ทราบถึงแนวทางในการบริหารจัดการเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลกะหรอ อำเภอ นบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาษีอากร

1. ความหมายของภาษี

1.1 ภาษี คือ สิ่งที่รัฐบาลบังคับเก็บจากราษฎรและนำมาใช้เพื่อประโยชน์ของสังคมส่วนรวม โดยมีได้มีสิ่งตอบแทนโดยตรงแก่ผู้เสียภาษี

1.2 ภาษี คือ เงินได้หรือทรัพยากรที่สามารถเคลื่อนย้ายจากภาคเอกชนไปสู่ภาครัฐบาลยกเว้นการกู้ยืมและการขายสินค้าหรือบริการในราคาทุนของรัฐบาล

2. ประเภทของภาษี

- 2.1 จำแนกประเภทตามฐานภาษีอากรที่จัดเก็บได้
- 2.2 จำแนกประเภทตามสื่อที่ใช้ชำระภาษีอากร
- 2.3 จำแนกตามประเภทตามพรมแดนเขตการปกครอง
- 2.4 จำแนกตามประเภทของโครงสร้างอัตราภาษี
- 2.5 จำแนกตามวิธีการประเมินภาษีอากร
- 2.6 จำแนกตามลักษณะการใช้เงินภาษีอากร
- 2.7 จำแนกตามความถาวรของการจัดเก็บภาษีอากร
- 2.8 จำแนกตามวิธีการชำระภาษีอากร
- 2.9 จำแนกตามการผลักดันการภาษีอากร เช่น ภาษีทางตรง และภาษีทางอ้อม

3. วัตถุประสงค์ของการจัดเก็บภาษี

- 3.1 เพื่อรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ
- 3.2 เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมทางเศรษฐกิจ
- 3.3 เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในสังคม
- 3.4 เพื่อเป็นเครื่องมือสนองต่อนโยบายของรัฐบาล

4. ฐานภาษี

4.1 ฐานภาษีจากราย ได้โดยปกติทั่วไปรายได้ ซึ่งภาษีที่จัดเก็บจากฐานรายได้แบ่งออกเป็น 2 ประเภทที่สำคัญ ได้แก่ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและภาษีเงินได้นิติบุคคล

4.2 ฐานภาษีจากการบริโภค ได้แก่ ภาษีอากรที่เก็บจากการแลกเปลี่ยนหรือการซื้อขายของสินค้าสำหรับใช้ในการบริโภคในระบบเศรษฐกิจ ได้แก่ภาษีการขาย ภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีสรรพสามิต เป็นต้น

4.3 ฐานภาษีจากความมั่งคั่งโดยจากการกำหนดระดับทรัพย์สินบุคคลที่มีการสะสมไว้ในรูปของทรัพย์สินต่าง ๆ

4.4 ฐานภาษีอื่น ๆ ภาษีอาจจัดเก็บเพื่อวัตถุประสงค์หรือความจำเป็นบางประการของรัฐบาล

แนวคิดและทฤษฎีการบริหารการจัดเก็บภาษีอากรที่ดี

1. ความหมายของการบริหารการจัดเก็บภาษีอากร

1.1 นโยบายและวิธีการบริหารการจัดเก็บหรือระบบภาษี จะต้องไม่สลับซับซ้อนตามปกติความซับซ้อนของระบบภาษี

1.2 ความบ่อยครั้งในการเปลี่ยนแปลงนโยบายภาษี

1.3 รวมระบบการจัดเก็บภาษีเข้าด้วยกันอาจทำให้เกิดข้อดีหลายประการ เช่น การลดค่าใช้จ่ายในการลงทุนพัฒนาระบบงานและระบบข้อมูลภาษีอากรหรือลดการปฏิบัติงานที่มีลักษณะซ้ำซ้อน เป็นต้น

1.4 ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารระบบภาษีอากร ตามความเหมาะสมเพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพผลของการจัดเก็บภาษีให้ครบถ้วนตามเป้าหมายที่ได้ประมาณการไว้

1.5 พัฒนาระบบการตรวจสอบติดตามผู้ไม่เสียภาษีให้ถูกต้องครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด

1.6 พัฒนาศักยภาพของบุคลากร หน่วยงานและการประสานงาน ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดเก็บภาษี

1.7 พัฒนาระบบการให้ข้อมูลข่าวสาร ความรู้และความเข้าใจในการประชาสัมพันธ์ของการเสียภาษีอากร

2. ความสำคัญของการบริหารการจัดเก็บภาษี

2.1 คน (People) ทำอย่างไรจะให้พนักงานในองค์กร มีความรู้ด้านภาษีอากร เบื้องต้นซึ่งควรจะมีการอบรมสัมมนาภาษีอากรเบื้องต้นให้พนักงานได้รับรู้ปัญหาถึงแม้จะไม่เข้าใจลึกซึ้งก็ตาม

2.2 วัตถุประสงค์ (Purpose) การบริหารภาษีอากรเป็นการจัดการระบบภาษีอากร ให้ธุรกิจเสียภาษีอากรได้อย่างถูกต้องตามกฎหมายอย่างครบถ้วนไม่ตกหล่น และต้องไม่ถูกสรรพากร ประเมินภาษีอากรย้อนหลัง

2.3 กระบวนการ (Process) เมื่อกิจการต้องการบริหารภาษีอากรจะต้องมี กระบวนการศึกษาการบริหารภาษีอากร เริ่มจากการศึกษาข้อเท็จจริงของปัญหาภาษีอากรในแต่ละ เรื่อง เตรียมข้อมูลก่อนจะวิเคราะห์ กำหนดวิธีการแก้ไขปัญหาหรือทางเลือกที่จะทำให้ ปัญหาภาษี อากรที่เกิดขึ้นจะไม่ถูกเบี้ยปรับหรือเงินเพิ่ม แล้วนำทางเลือกที่ได้ตัดสินใจนำมาใช้ไปปฏิบัติพร้อมทั้ง ติดตามผล

2.4 สินค้าหรือบริการ (Product / Service) การจะบริหารภาษีอากรให้ประสบความสำเร็จ ผู้บริหารภาษีอากรจะต้องเข้าใจในตัวสินค้าทุกตัวหรือบริการที่กิจการได้มีการให้บริการ แก่ลูกค้าอย่างมีระบบ ทั้งการควบคุมการจัดการเกี่ยวกับตัวสินค้าหรือการให้บริการของกิจการ อย่างมีระบบ

2.5 การวางแผน (Plan) ถือเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารภาษีอากร (Tax Management) ที่ทุกธุรกิจจะต้องมีการวางแผนภาษีล่วงหน้าในแต่ละประเด็นหรือทั้งระบบ

3. ลักษณะที่ดีของการบริหารการจัดเก็บภาษีอากร

3.1 หลักประหยัดและมีประสิทธิภาพ (economy and efficiency) ระบบการบริหารจัดเก็บภาษีที่ดีต้องสามารถประหยัดค่าใช้จ่ายและมีประสิทธิภาพ

3.2 หลักความถูกต้องและเหมาะสม (accuracy and expedience) ระบบภาษีที่ดี ต้องสามารถควบคุมการจัดเก็บให้เป็นไปอย่างถูกต้องตามกฎหมาย อย่างไรก็ตาม เจ้าหน้าที่ของรัฐ จะต้องใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจดำเนินการที่กฎหมายมิได้ระบุชัด การวินิจฉัยต้องเป็นไปอย่าง เหมาะสม

3.3 หลักการยอมรับได้ของสังคม (acceptability) การจัดเก็บภาษีอากรจะได้ผลนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับความพยายามของรัฐบาล และความร่วมมือของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งความ สมัคใจในการเสียภาษีของประชาชน

3.4 หลักความสะดวก (convenience and simplicity) การให้บริการประชาชนใน การเข้าถึงการชำระภาษีที่มีความสะดวกและรวดเร็ว

3.5 หลักความแน่นอนและการปรับตัว (certainty and adaptability) การบริหาร จัดเก็บภาษีต้องมีหลักเกณฑ์ที่แน่นอน เชื่อถือได้ และมีลักษณะการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

3.6 หลักประชาธิปไตย คือ การที่ประชาชนรับรู้ถึงการเปลี่ยนแปลงของระบบภาษีที่เกิดขึ้นจากภาครัฐ

4. หลักการบริหารจัดเก็บภาษีในยุคปัจจุบัน

4.1 หลักของการยอมรับ (Acceptability) หลักการบริหารจัดเก็บภาษีอากรที่ดีในปัจจุบันที่อยู่บนหลักของการยอมรับนั้น คือ มีการจัดเก็บภาษีอากรอย่างยุติธรรมและเป็นที่ยอมรับของประชาชน หากรัฐต้องการให้ประชาชนผู้เสียภาษียอมรับการเสียภาษีมากขึ้น

4.2 หลักของการเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ (Enforceability) หลักการบริหารจัดเก็บภาษีอากรที่ดีในปัจจุบันที่อยู่บนหลักของการเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ นั้น คือ การจัดเก็บภาษีอากรต้องสามารถทำการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีผลบังคับได้จริงในทางปฏิบัติ

4.3 หลักของการทำรายได้ (Productivity) หลักการบริหารจัดเก็บภาษีอากรที่ดีในปัจจุบันที่อยู่บนหลักของการทำรายได้นั้น คือ ภาษีอากรที่จัดเก็บได้ต้องทำรายได้ให้รัฐเป็นอย่างดีและสอดคล้องไปความเจริญเติบโตของสภาพเศรษฐกิจของรัฐโดยไม่ต้องไม่เพิ่มอัตราการจัดเก็บภาษี

4.4 หลักของการยืดหยุ่น (Flexibility) หลักการบริหารจัดเก็บภาษีอากรที่ดีในปัจจุบันที่อยู่บนหลักของการยืดหยุ่นนั้น คือ การจัดภาษีบางประเภทต้องสามารถปรับตัวให้สอดคล้องไปความเจริญเติบโตของสภาพเศรษฐกิจของรัฐหรือการเปลี่ยนแปลงฐานะทางเศรษฐกิจของผู้เสียภาษีได้ง่าย

4.5 หลักของการเป็นกลาง (Neutrality) หลักการบริหารจัดเก็บภาษีอากรที่ดีในปัจจุบันที่อยู่บนหลักของการเป็นกลางนั้น คือ หมายถึงภาษีอากรที่ดีควรมีความเป็นกลาง

แนวคิดทฤษฎีประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี

1. ประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี

1.1 ทำการปรับปรุงทำแผนรายรับรายจ่ายของเทศบาลในปัจจุบันให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน

1.2 มีการปรับปรุงแผนการที่ใช้ในการจัดเก็บภาษีให้มีความทันสมัยอยู่เสมอและมีความเป็นจริงในเขตพื้นที่ที่ต้องรับผิดชอบดูแล

1.3 มีการแจ้งประชาสัมพันธ์โดยใช้สื่อในการแจ้งบอกข่าวสารในการก่อสร้างโครงการในท้องถิ่น

1.4 ควรให้มีการปรับปรุงระบบภาษีของเทศบาลให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้นเพื่อให้การจัดเก็บภาษีมีปริมาณมากขึ้น

1.5 เทศบาลควรมีการติดตามรายรับและรายจ่ายของหน่วยงานเพื่อให้เป็นการปฏิบัติเป็นไปในแนวทางเดียวกันเพื่อจะได้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

2. ปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี

2.1 มีความสำนึกในหน้าที่การเสียภาษีของผู้ที่ต้องเสียภาษี โดยประชาชนจะต้องมีความสำนึกในหน้าที่ของการเสียภาษีที่สูงในระดับหนึ่ง

2.2 กฎหมายของภาษีอากรจะต้อง ง่าย ชัดเจนและสะดวกต่อการประเมินค่าภาษีของผู้เสียภาษี

2.3 เจ้าหน้าที่ที่เป็นผู้จัดเก็บภาษีอากร จะต้องมีประสิทธิภาพต้องเอาใจใส่ในการปฏิบัติงานและให้บริการแก่ผู้เสียภาษีเป็นอย่างดี

2.4 ความเอื้ออำนวยหรือบรรยากาศที่เอื้ออำนวยให้ปฏิบัติตามกฎหมายของภาษี โดยการสร้างบรรยากาศให้ผู้เสียภาษีทำตามกฎหมายภาษีอากรให้มากยิ่งขึ้น และป้องกันไม่ให้มีการหลบหลีกหรือหลีกเลี่ยงภาษีอากร

2.5 โครงสร้างของภาษีอากรจะต้องเป็นสิ่งที่เอื้ออำนวยให้ความสะดวกสบาย

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไป คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการจัดตั้งขึ้นโดยมีลักษณะหรือองค์ประกอบที่มีความคล้ายคลึงกันทั่วประเทศ แต่ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไปอาจจะมีหลายประเภทก็ได้

2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีลักษณะหรือองค์ประกอบบางประการแตกต่างไปจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่ว ๆ ไป

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับภาษีท้องถิ่น

1. ความสำคัญของภาษีท้องถิ่น

การจัดเก็บภาษีท้องถิ่นก็เพื่อเป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การจัดเก็บภาษีทรัพย์สินนั้น หน่วยงานท้องถิ่นมีข้อได้เปรียบรัฐบาลส่วนกลางในการจัดเก็บ เนื่องจากหน่วยงานท้องถิ่น เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนใหญ่แล้วรายได้ภาษีท้องถิ่นจะจกเก็บได้จากภาษีทรัพย์สิน เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้อยู่ใกล้ชิดกับทรัพย์สินที่จัดเก็บภาษี จึงเป็นภาษีที่อำนวยความสะดวกให้แก่ท้องถิ่นและเป็นรายได้ที่ค่อนข้างมั่นคงเพราะตัวทรัพย์สินเคลื่อนย้ายได้ยาก นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาว่าทรัพย์สินที่ตั้งอยู่ในท้องถิ่นใด ย่อมจะได้รับบริการสาธารณะที่จัดทำโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. โครงสร้างกฎหมายภาษีท้องถิ่น

ภาษีโรงเรือนและที่ดินพ.ศ. 2475 ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ณ ปัจจุบัน จึงเก็บภาษีจากโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ๆ กับที่ดินซึ่งใช้ต่อเนื่องกับโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ๆ โดยใช้ระบบการประเมินราคาทรัพย์สินจากค่ารายปี โดยกฎหมายกำหนดให้ “ค่ารายปี” หมายความว่า “จำนวนเงินซึ่งทรัพย์สินนั้นสมควรให้เช่าได้ในปีหนึ่งๆ” รวมถึงการใช้ที่ดินซึ่งใช้ต่อเนื่องกับโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างนั้น ในอัตราร้อยละ 12.5 ของค่ารายปี ปัจจุบัน ทำให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้ไม่เพียงพอในการพัฒนาท้องถิ่น รัฐบาลจึงต้องจัดสรรงบประมาณเพื่ออุดหนุนเพิ่มเติม

จึงได้มีการประกาศพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2562 และเริ่มบังคับใช้ 1 มกราคม 2563

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

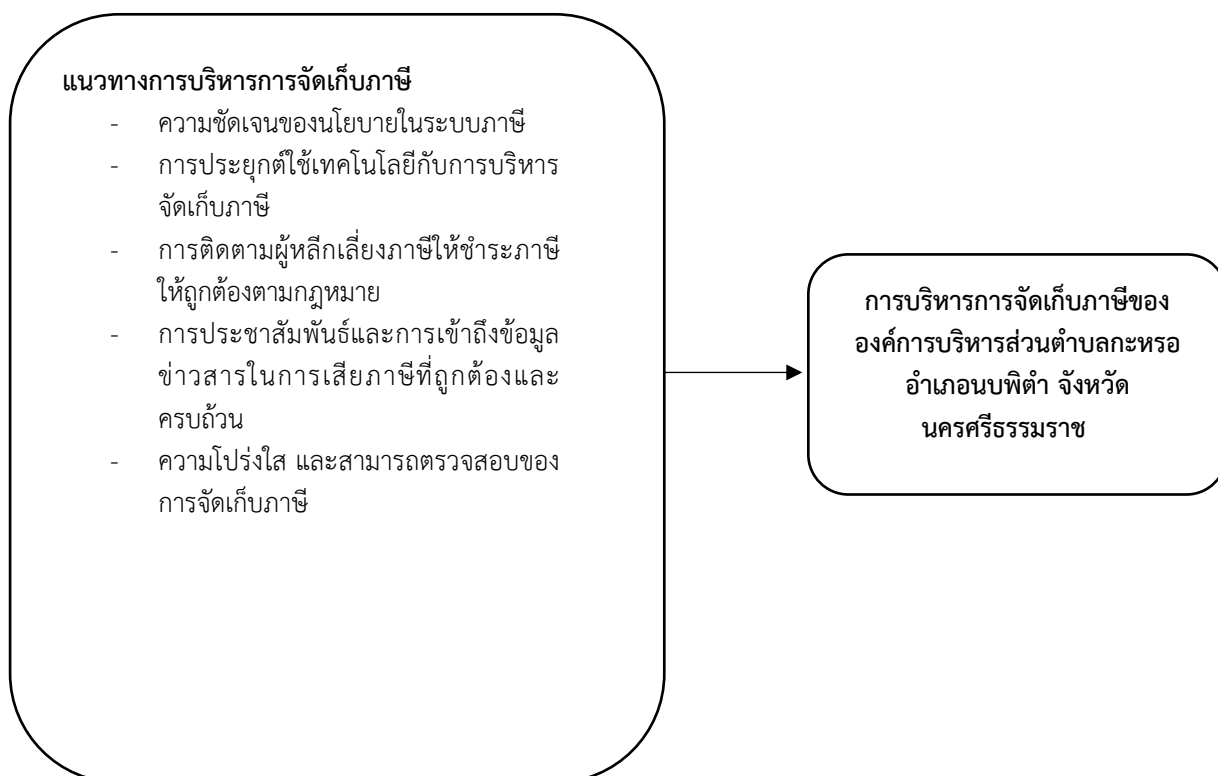
วรพิทย์ มีมาก (2554: 33) ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์โครงสร้างการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย

สายสมร สังข์เมฆ (2553: 1-2) ได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่อง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต

สร้อยเพชร ลิสนิ (2557: 79) ได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีของสำนักงานสรรพากรภาค 6

จุไรรัตน์ ครุฑคำ (2558: 5) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้เครื่องมือการบริหารจัดเก็บภาษีอากรในรูปแบบการยื่นแบบและชำระภาษีออนไลน์ (E-FILING) ของกลุ่มภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาแบบงานวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) มีวิธีการศึกษาแบบงานวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารหรือเป็นการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรม และเป็นวิธีค้นหาความจริงจากเหตุการณ์จะต้องลงไปสังเกต และกลุ่มบุคคลที่ต้องการศึกษาโดยละเอียดทุกด้านในลักษณะที่เจาะลึก

ประชากรในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ เป็นบุคลากรที่ปฏิบัติงานอยู่องค์การบริหารส่วนตำบลกะหรอ อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวนทั้งหมด 30 คน ในการสัมภาษณ์เชิงลึก

นอกจากนั้นยังมีการจัดสนทนากลุ่ม (focus group discussion) จำนวนทั้งหมด 8-10 คน กับผู้นำชุมชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลกะหรอ อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช

เพื่อทราบ ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลกะหรอ อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช

เครื่องมือการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์โดยใช้คำถามลักษณะปลายเปิด แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างหรือการสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ จากผู้ให้การสัมภาษณ์ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ ที่ปฏิบัติงานด้านการกองคลังและเจ้าหน้าที่ในส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง โดยการสัมภาษณ์นี้เป็นคำถามปลายเปิด

2. ข้อมูลทุติยภูมิ เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารจากหน่วยงานที่ศึกษา กฎหมายพระราชบัญญัติ แนวทางปฏิบัติ บทความ แนวคิดและทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อศึกษาการบริหารการจัดเก็บภาษี รวมถึงปัญหาและอุปสรรคเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

สำหรับกระบวนการหรือแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่น่ามาใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้กำหนดกระบวนการหรือแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ กระบวนการหรือแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารทางวิชาการและกระบวนการโดยการเก็บ

รวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ ตามแนวทางของกระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพอันมีสาระสำคัญ โดยสรุป ดังต่อไปนี้

1. เมื่อผู้ศึกษาได้สร้างแบบสัมภาษณ์
2. สัมภาษณ์ผู้บริหาร
3. การสัมภาษณ์เรียบร้อยแล้วนำไปถอดเทปเพื่อเรียบเรียงในการเขียนงานวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้ศึกษามีลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ ดังนี้

1. ผู้ศึกษานำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยนำคำสัมภาษณ์มาถอดเทปเปรียบเทียบความเหมือนและความต่างของแต่ละบุคคล และจัดลำดับความสำคัญและคุณลักษณะของข้อมูล
2. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์และจากการศึกษาต่าง ๆ มาทำการวิเคราะห์ข้อมูล ร่วมกันอย่างเป็นระบบและนำไปสู่การเชื่อมโยงข้อมูลเข้าด้วยกัน แสดงความสำคัญของข้อมูลได้ชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อสะดวกในการวิเคราะห์และเขียนรายงานข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเป็นข้อมูลเชิงพรรณนาที่มีรายละเอียด

ผลการสัมภาษณ์

ในส่วนของผลการศึกษาที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกนั้นจะเป็นการตอบโจทยวัตถุประสงค์ ด้านแนวทางการบริหารจัดการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลกะหรอ อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งมีรายละเอียดที่สำคัญ ได้แก่

1. ในด้านรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลกะหรอ

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลกะหรอ กล่าวว่า รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลกะหรอ มีงบประมาณที่เพียงพอต่อการบริหารงาน โดยได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลเป็นรายได้ที่สำคัญสำหรับการบริหารจัดการภายในชุมชน ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างการจัดทำแผนที่ภาษี สำหรับใช้ในการจัดเก็บภาษีของหน่วยงาน

2. ในด้านการบริหารจัดการจัดเก็บภาษี

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลกะหรอนั้นยังมีปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลกะหรออยู่พอสมควร อีกทั้งยังพบผู้หลีกเลี่ยงภาษีบางส่วน โดยมีสาเหตุเนื่องจากมีความต้องการชำระภาษีในอัตราที่ต่ำกว่ารายได้ที่แท้จริงซึ่งสร้างความเหลื่อมล้ำให้กับประชาชนผู้มีรายได้น้อยอย่างชัดเจน จากปัญหาข้างต้นหน่วยงานจึงมีแนวทางในการจัดโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษี เพื่อให้ผู้ที่ชำระภาษีที่ตรงเวลาได้รับนโยบายที่เป็นแรงจูงใจในการเสียภาษีมากขึ้น การรณรงค์ให้ประชาชนรู้หน้าที่ในการเสียภาษี การทำแผ่นพับอธิบายกระบวนการเสียภาษีให้กับประชาชนทราบ

ผลจากการจัดสนทนากลุ่ม

ในการจัดสนทนากลุ่มนั้น ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ประเด็นที่ได้ทำการศึกษา คือ การบริหารงานในการจัดเก็บภาษีของท้องถิ่นนั้น ควรให้ความรู้กับประชาชนเพื่อให้เกิดความสำนึกในหน้าที่ของการเสียภาษี เพื่อให้เกิดการนำไปใช้ของภาษีได้อย่างเป็นธรรมหน่วยงานต้องมีการใช้เทคโนโลยีในการจัดเก็บภาษีเพื่อสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมในชุมชนมากขึ้น เช่น การใช้สแกนคิวอาร์โค้ดในการเสียภาษีเพื่อให้เกิดความสะดวกแก่ประชาชน เป็นการลดขั้นตอนในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้จัดเก็บภาษี

สรุปผลการศึกษา

จากผลการศึกษาในงานวิจัยเรื่อง การบริหารการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลกะหรอ อำเภอหนองปีทา จังหวัดนครศรีธรรมราช สามารถสรุปผลการศึกษา ตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังนี้

1. การบริหารการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลกะหรอ อำเภอหนองปีทา จังหวัดนครศรีธรรมราช

ผลการศึกษาด้านรายได้รายจ่าย สัดส่วนของสินทรัพย์หมุนเวียนมากกว่าหนี้สินหมุนเวียนจำนวน 23 ล้านบาท ซึ่งหนี้สินหมุนเวียนประกอบด้วยรายจ่ายค้างจ่ายจำนวน 2,482,786.72 บาท และเงินรับฝากจำนวน 1,601,295.36 บาท ตามลำดับ ขณะเดียวกัน องค์การบริหารส่วนตำบลกะหรอ ได้มีเงินสะสมจำนวน 23 ล้านบาท ซึ่งเป็นสัดส่วนที่สูงเมื่อเทียบกับสินทรัพย์และหนี้สินที่มีอยู่

องค์การบริหารส่วนตำบลกะหรอ มีรายรับจริงจากรายได้จากสาธารณูปโภคและการพาณิชย์จำนวน 762,641 บาท สูงกว่าที่ประมาณการไว้ 12,641 บาท รองลงมาคือ รายได้จากการจัดเก็บภาษีอากรสูงสุดจำนวน 390,240.60 บาท ต่ำกว่าประมาณการไว้ 12,759.40 บาท และที่น้อยที่สุดคือ รายได้จากทุนจำนวน 7,405 บาท สูงกว่าประมาณไว้ 6,405 บาท ตามลำดับ ขณะที่ หน่วยงานยังได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลจำนวน 655,554.50 บาท ซึ่งสูงกว่ารายรับจากภาษีอากรที่จัดเก็บได้จากองค์การบริหารส่วนตำบลกะหรอ

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาฯ ประจำปี พ.ศ. 2561 ซึ่งเป็นแผนพัฒนาสี่ปี (พ.ศ. 2561 – 2564) ขององค์การบริหารส่วนตำบลกะหรอ ส่งผลให้การปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสามารถตอบสนองภารกิจในด้านต่าง ๆ และเกิดการพัฒนาท้องถิ่นได้ในระดับหนึ่ง โดยสามารถให้บริการประชาชนในตำบลได้เป็นอย่างดี การนำยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ระบุในแผนพัฒนาสี่ปี (พ.ศ. 2561 – 2564) ขององค์การบริหารส่วนตำบลกะหรอไปสู่การปฏิบัติ พบว่า สามารถนำโครงการ/กิจกรรมไปปฏิบัติได้ 35 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 16.28

2. ความสอดคล้องด้านรายได้รายจ่ายกับผลการสัมภาษณ์ของเจ้าหน้าที่

จากการสัมภาษณ์นั้น ผู้วิจัยพบว่า มีความสอดคล้องกับรายได้และรายจ่ายที่องค์การบริหารส่วนตำบลกะหรอจัดเก็บ เนื่องจากหน่วยงานได้บริหารจัดการเก็บภาษีดังกล่าวด้วยความเป็นธรรมปราศจากการแทรกแซงทางการเมือง เป็นการให้บริการประชาชนโดยไม่มีผู้อิทธิพลเข้ามาใช้อำนาจหน้าที่ในการใช้งบประมาณจากการจัดเก็บภาษีท้องถิ่นจากประชาชน นอกจากนี้ องค์การบริหารส่วน

ตำบลกะหรอ ได้ให้ความสำคัญต่อการจัดเก็บภาษีที่เข้าถึงประชาชนในลักษณะของการจัดเก็บภาษีแบบเคลื่อนที่ มีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับภาษีที่จัดเก็บรวมทั้งบอกแหล่งที่มาของเงินที่นำไปใช้ประโยชน์ที่ครอบคลุม

อภิปรายผลการวิจัย

ในการศึกษาเรื่อง การบริหารการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลกะหรอ อำเภอ นบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช สอดคล้องกับงานวิจัย ปาริฉัตร ภูตองลง (2559) ที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขาม อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขาม อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์โดยรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อวิเคราะห์รายละเอียดเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้านโดยให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านชำระภาษีเป็นอันดับแรก รองลงมาคือด้านบุคลากร ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านความรู้เกี่ยวกับภาษี ด้านมาตรการในการดำเนินงานและด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารตามลำดับ ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยให้ความสำคัญต่อการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ ได้ครบถ้วนตามทะเบียนคุม ผู้มีหน้าที่ชำระภาษีป้ายความคุ้มค่าทางด้านวัสดุ อุปกรณ์ และค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บภาษี และการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินได้ครบถ้วนตามทะเบียนคุมผู้มีหน้าที่ชำระภาษีโรงเรือนและที่ดิน ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดเก็บภาษีด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และด้านบุคลากรมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขาม อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ในทิศทางเดียวกัน

นอกจากนี้ สอดคล้องกับงานวิจัย ของประพาฬ วงศ์สุบิน (2558) ที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแกลงจังหวัดระยอง โดยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีมีประเด็นอภิปรายเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแกลงจังหวัดระยอง ได้แก่ ความสอดคล้องในนโยบายการบริหารงาน ความเพียงพอของงบประมาณในการดำเนินงาน ความพร้อมของสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ ทักษะและประสบการณ์ในการบริหารจัดการความพร้อมในการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ส่วนมาตรการการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแกลง จังหวัดระยอง ที่สำคัญได้แก่ การจัดเก็บภาษีได้ตรงตามระยะเวลา การจัดเก็บภาษีได้ตรงตามประมาณการรายรับ การจัดเก็บภาษีได้ครบถ้วนทั้งจำนวนเงินและจำนวนราย

สอดคล้องกับงานวิจัยของสมฤทัย มานิตย์ (2554) ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดสิงห์บุรี โดยพบว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดสิงห์บุรี ภาพรวมทั้ง 5 ด้าน ส่งผลกระทบบ่อยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่ามีผลกระทบเรียงลำดับจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปน้อย คือ ปัจจัยด้านความรู้ เกี่ยวกับ กฎ ระเบียบภาษี

ส่วนท้องถิ่นของผู้เสียภาษี รองลงมาคือ ปัจจัยด้านเอกสารการยื่นแบบภาษีบำรุงท้องถิ่น ปัจจัยด้านการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องถิ่น ปัจจัยด้านการบริการและประชาสัมพันธ์ และปัจจัยด้านความรู้ เกี่ยวกับกฎ ระเบียบภาษีส่วนท้องถิ่นของเจ้าหน้าที่พนักงาน ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลกะหรอ

1. ส่งเสริมการตั้งหน่วยการจัดเก็บภาษีที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น พร้อมสนับสนุนงบประมาณที่เหมาะสม เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการที่ครอบคลุมได้อย่างทั่วถึง
2. ส่งเสริมการให้ความรู้กับชุมชน เช่น การจัดโครงการให้ความรู้ให้แก่ละชุมชนในด้านการจัดเก็บภาษีที่เป็นธรรม และมีประสิทธิภาพ ผ่านการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างแท้จริง เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาถึงความต้องการของประชาชนในการนำรายได้จากการจัดเก็บภาษีไปใช้ประโยชน์ เพื่อให้เกิดผลประโยชน์สูงสุดที่ตกแก่ชุมชน
2. ศึกษาการจัดเก็บภาษีเฉพาะกลุ่มให้เกิดความครอบคลุม เช่น การจัดเก็บภาษีบำรุงท้องถิ่นที่จากนายทุนหรือผู้มีรายได้สูง เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมจากการจัดเก็บภาษีอย่างแท้จริง
3. ศึกษาปัญหาและพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการจัดเก็บภาษีของประชาชน

บรรณานุกรม

- กมลพรรณ เผ่าพงษ์. (2550). การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและ ผลกระทบของ ภาวะเงินเฟ้อที่มีต่อภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจ บัณฑิต.
- กุสุมา ดำรงชัย. (2561). ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของ ประชาชนใน ตำบลทุ่งทอง อำเภอยะยี่น จังหวัดมหาสารคาม. วารสารวิทยาลัยบัณฑิต เอเชีย, 8 (1), 124.
- เกษม จันทร์แก้ว. (2540). โครงการสหวิทยาการบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จุไรรัตน์ ครุฑคำ. (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้เครื่องมือการบริหารจัดเก็บภาษีอากรในรูปแบบ การ ยื่น แบบและชำระภาษีออนไลน์ (E-FILING) ของกลุ่มภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา. วิทยานิพนธ์ปริญญา ศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ชัยสิทธิ์ ตราชูธรรม. (2551). การวางแผนภาษีอากร. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สถาบัน T.Training Center.
- ชัยสิทธิ์ ตราชูธรรม. (2552). ข้อพิจารณาเกี่ยวกับการเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของ สหรัฐอเมริกาตามหลักสัญชาติและหลักถิ่นที่อยู่. วารสารปริทัศน์, 5 (46), 9-30.
- ชาญชัย มุสิกนิศากร. (2531). การบริหารการจัดเก็บภาษีอากร ในการคลังและงบประมาณ. (พิมพ์ ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชูชิต ชายทวีป. (2561). การบริหารการคลังท้องถิ่นระดับเทศบาลในเขตเมืองและเขตภูมิภาค. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี, 7 (1), 56.
- ณชพงศ จันจุฬา. (2561). สถานการณ์การคลังท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในพื้นที่ สามจังหวัด ชายแดนภาคใต้ภายใต้สถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่. วารสารวิชาการ, 4 (2), 147.
- ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์. (2557). ความเหลื่อมล้ำการคลังท้องถิ่น กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วน จังหวัด. วารสารสถาบันพระปกเกล้า, 12 (2), 55-56.
- เดือนน้อย จันทร์สาขา. (2552). ปัจจัยที่ส่งผลประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การ ปกครอง ส่วนท้องถิ่น. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขายุทธศาสตร์การพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏ อุบลราชธานี.